

**KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE****Elite FE-12**

Käyttöturvallisuustiedote täyttää asetuksen (EY) N:o 1907/2006, 2015/830 REACH (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista), liitteen II vaatimukset.

**KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot**

**Julkaisupäivä** 17.12.2019

**1.1. Tuotetunniste**

**Kauppanimi** Elite FE-12

**1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella**

**Aineen/seoksen käyttö** Moottoriöljy

**1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**

**Yrityksen nimi** Oy Kendall Ab

**Postiosoite** Vilkkuntie 2

**Postinumero** 26100

**Paikkakunta** Rauma

**Maa** Suomi

**Puhelin** 02 8387 1100

**Sähköposti** [kendall@kendall.fi](mailto:kendall@kendall.fi)

**Verkkosivu** [www.kendall.fi](http://www.kendall.fi)

**1.4. Hätäpuhelinnumero**

**Hätänumero** Puhelin: 0800 147 111 (puhelu on maksuton)

09 471 977

Kuvaus: Myrkytystietokeskus

Avoimna 24 t / vrk

**KOHTA 2: Vaaran yksilöinti****2.1 Aineen tai seoksen luokitus**

**Aineen / seoksen vaaralliset ominaisuudet** Tuotetta ei luokitella vaaralliseksi asetuksen (EY) nro 1272/2008 CLP mukaan.

## 2.2. Merkinnät

### Vaaralausekkeet

EUH 208 Sisältää C14-16-18 Alkyyliifenolia. Voi aiheuttaa allergisen reaktion.  
EUH 210 Käyttöturvallisuustiedote toimitetaan pyynnöstä.

## 2.3. Muut vaarat

### Muut vaarat

Tietojemme mukaan tuote ei aiheuta erityistä riskiä edellyttäen, että sitä käsitellään hyvän työhygienian ja turvallisuuskäytäntöjen mukaisesti.

## KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista

### 3.2. Seokset

Aineosan nimi	Tunnistaminen	Luokitus	Sisältö	Huomautuksia
Tisleet (maaöljy) , vetykäsittelyt raskaat parafiiniset	CAS-numero: 64742-54-7 EY-numero: 265-157-1 Indeksinumero: 649-467-00-8	Asp. Tox. 1; H304	50 - 80 %	
Voiteluöljyt (maaöljy) , C20-50, vetykäsittely neutraali öljypohjainen	CAS-numero: 72623-87-1 EY-numero: 276-738-4 Indeksinumero: 649-483-00-5 REACH-rek.nro: 01-2119474889-13	Asp. Tox. 1; H304	1 - 2,5 %	
Voiteluöljyt (maaöljy) , C15-30, vetykäsittely neutraali öljypohjainen	CAS-numero: 72623-86-0 EY-numero: 276-737-9 Indeksinumero: 649-482-00-X	Asp. tox. 1; H304;	1 - 2,5 %	
C14-16-18 Alkyyliifenoli	EY-numero: 931-468-2 REACH-rek.nro: 01-2119498288-19	Skin Sens. 1B; H317 STOT RE 2; H373	0,1 - 2,5 %	
Bis(nonyylifenyyli) amiini	CAS-numero: 36878-20-3 EY-numero: 253-249-4 REACH-rek.nro: 01-2119488911-28	Aquatic Chronic 4; H413	0,1 - 2,5 %	
Sinkki-bis[O-(6-metyyliheptyyli)	CAS-numero:	Skin Irrit. 2; H315	0,1 - 2,5 %	

] bis[O-(sec-butyyl)i ] bis(ditiofosfaatti)	93819-94-4 EY-numero: 298-577-9 REACH-rek.nro: 01-2119543726-33	Eye Dam. 1; H318 Aquatic Chronic 2; H411
--	--	--

<b>Huomautuksia aineosista</b>	Erittäin puhdistettu mineraaliöljy sisältää <3% (w/w) DMSO-utetta IP346:n mukaan. H-lausekkeiden teksti - katso kohta 16.
--------------------------------	--

## KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

### 4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

<b>Yleistä</b>	Jos tunnet huonovointisuutta, käänny lääkärin puoleen (näytä etiketti jos mahdollista).
<b>Hengitystiet</b>	Siirrä altistunut henkilö raittiiseen ilmaan, pidä lämpimänä ja levossa asennossa, jossa on helppo hengittää.
<b>Ihokosketus</b>	Huuhtelee iho runsaalla vedellä.
<b>Silmäkosketus</b>	Huuhtelee silmät vedellä varotoimenpiteenä.
<b>Nieleminen</b>	Soita myrkytystietokeskukseen tai lääkäriin, jos tunnet huonovointisuutta. Ei saa oksennuttaa.

### 4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

<b>Yleiset oireet ja vaikutukset</b>	Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla. Ei odoteta aiheuttavan merkittävää vaaraa normaaleissa käyttöolosuhteissa.
--------------------------------------	---

### 4.3. Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

<b>Lääketieteellinen hoito</b>	Saattaa aiheuttaa aspiraatiovaaraa aiheuttaen kemiallisen keuhkokuumeen.
--------------------------------	--

## KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

### 5.1 Sammutusaineet

<b>Soveltuvat sammutusvälineet</b>	Vesisumu, jauhe, vaahto, hiilidioksidi
<b>Soveltumattomat sammutusvälineet</b>	Voimakas vesisuihku

### 5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

<b>Palo- ja räjähdysvaarat</b>	Palava neste. Epätäydellinen palaminen vapauttaa vaarallisia hiilimonoksidia, hiilidioksidia ja muita myrkyllisiä kaasuja.
--------------------------------	--

### 5.3. Palontorjuntaa koskevat ohjeet

<b>Henkilösuojaimet</b>	Älä yritä toimia ilman sopivia suojaimia. Sammuttajan on käytettävä
-------------------------	---

kemikaalisuojapukua ja hengityslaitetta.

## KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

### 6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

**Yleiset toimenpiteet** Tuuleta vuotoalue. Älä yritä toimia ilman sopivia suojaimia. Lisätietoja kappaleessa 8: "Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet".

### 6.2. Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

**Ympäristövarotoimet** Vältä päästämistä ympäristöön.

### 6.3. Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

**Puhdistaminen** Imeytä sopivaan imeytysaineeseen ja kerää hävitettäväksi valtuutetussa paikassa.

### 6.4 Viittaukset muihin kohtiin

**Muita ohjeita** Lisätietoja kohdassa 13.

## KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

### 7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

**Käsittely** Huolehdi riittävästä ilmanvaihdosta prosessialueella höyryn muodostumisen estämiseksi. Pese kädet ja muut altistuneet alueet miedolla saippualla ja vedellä ennen syömistä, juomista tai tupakointia ja työpäivän jälkeen.

### 7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

**Varastointi** Säilytettävä viileässä paikassa tiiviisti suljettuna. Säilytyslämpötila 0 - 40 °C

### 7.3 Erityinen loppukäyttö

**Erityiset käyttötavat** -

## KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

### 8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

Aineosan nimi	Tunnistaminen	Altistusraja-arvot	Vuosi
Öljysumu		Raja-arvotyyppi: HTP HTP-arvo (8 h) : 5 mg/m <sup>3</sup>	

## 8.2 Altistumisen ehkäiseminen

### Turvamerkinnot



### Toimenpiteet altistumisen estämiseksi

**Tuotteeseen liittyvät toimenpiteet altistumisen estämiseksi** Huolehdi riittävästä ilmanvaihdosta.

### Silmien tai kasvojen suojaus

**Vaaditut ominaisuudet** Roiskeilta suojaavat suojalasit EN166

### Käsien suojaus

**Käsien suojauksen välttämättömät ominaisuudet** Käytä öljyä kestäviä suojakäsineitä (esim. nitrilikumi- tai neopreenikäsineet) EN 374. Läpäisy aika 5 (> 240 minuuttia), 6 (> 480 minuuttia) Paksuus >=0,35 mm

### Ihonsuojaus

**Soveltuvat suojavaatteet** Asianmukainen suojavaateetus.

### Hengityksensuojaus

**Yleinen hengityksensuojaus** Jos ilmanvaihto on riittämätön, käytä sopivaa hengityksensuojainta.

### Asianmukainen ympäristön altistumisen hallinta

**Ympäristöaltistumisen torjuminen** Vältä päästämistä ympäristöön.

## KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

### 9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

<b>Muoto</b>	Neste
<b>Väri</b>	ruskea
<b>Haju</b>	luonteenomainen
<b>Hajukynnys</b>	Syy tietojen puuttumiseen: Tietoa ei saatavilla.
<b>pH</b>	Huomautukset: Tietoa ei saatavilla.
<b>Sulamispiste / sulamisalue</b>	Syy tietojen puuttumiseen: Ei sovellettavissa.
<b>Jäätymispiste</b>	Arvo: -47 °C Menetelmä: ASTM D5950 (pour point)
<b>Kiehumispiste ja -alue</b>	Syy tietojen puuttumiseen: Tietoa ei saatavilla.
<b>Leimahduspiste</b>	Arvo: 224 °C Menetelmä: ASTM D92 (COC)

<b>Haihtumisnopeus</b>	Syy tietojen puuttumiseen: Tietoa ei saatavilla.
<b>Syttyvyys (kiinteä, kaasu)</b>	Ei sovellettavissa.
<b>Höyrynpaine</b>	Syy tietojen puuttumiseen: Tietoa ei saatavilla.
<b>Höyryn tiheys</b>	Syy tietojen puuttumiseen: Tietoa ei saatavilla.
<b>Tiheys</b>	Arvo: 0,840 kg/l Menetelmä: ASTM D4052 Lämpötila: 15 °C
<b>Liukoisuus</b>	Liutotin: Vesi Huomautukset: Käytännössä ei sekoittuva.
<b>Jakaantumiskerroin: n-oktanolii/vesi</b>	Syy tietojen puuttumiseen: Tietoa ei saatavilla.
<b>Itsesyttyvyys</b>	Syy tietojen puuttumiseen: Tietoa ei saatavilla.
<b>Hajoamislämpötila</b>	Syy tietojen puuttumiseen: Tietoa ei saatavilla.
<b>Viskositeetti</b>	Arvo: 53,9 mm <sup>2</sup> /s Menetelmä: ASTM D7279 Lämpötila: 40 °C Tyyppi: Kinemaattinen
<b>Räjähätyvyys</b>	Ei aiheuta erityistä tulipalo- tai räjähdysvaaraa.
<b>Hapettavuus</b>	Tietoa ei saatavilla.

## 9.2 Muut tiedot

### Muut fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet	VOC-pitoisuus: 0%
--	-------------------

## KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

### 10.1 Reaktiivisuus

Reaktiivisuus	Tuote ei reagoi normaaleissa käyttöolosuhteissa, varastoinnissa ja kuljetuksessa.
---------------	---

### 10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiilisuus	Pysyvä normaaleissa olosuhteissa.
--------------	-----------------------------------

### 10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus	Reagoi voimakkaasti (vahvojen) hapettimien kanssa.
---------------------------------------	--

### 10.4 Vältettävät olosuhteet

Vältettävät olosuhteet	Ei mitään suositelluissa varastointi- ja käsittelyolosuhteissa (ks. Kohta 7).
------------------------	---

### 10.5. Yhteensopimattomat materiaalit

**Vältettävät materiaalit** Voimakkaat hapettimet.

## 10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

**Vaaralliset hajoamistuotteet** Hajoamista ei tapahdu normaaleissa varastointiolosuhteissa.

## KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

### 11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

#### Muut terveysvaaroja koskevat tiedot

<b>Välittömän myrkyllisyyden arviointi</b>	Ei luokiteltava. Tisleet (maaöljy), vetykäsittelyt raskaat parafiiniset: LD50 suun kautta, rotta > 5000 mg/kg (OECD 420) LD50 ihon kautta, kani > 2000 mg/kg (OECD 402) LC50 hengitysteitse, rotta (mg/l) > 5,53 mg/l/4h (mg/l ilma, aerosoli) (OECD 403) Bis(nonyylifenyli)amiini: LD50 suun kautta, rotta > 5000 mg/painokilo (OECD 401) LD50 ihon kautta, rotta > 2000 mg/painokilo (OECD 402) Voiteluöljyt (maaöljy), C20-50, vetykäsittely neutraali öljypohjainen: LD50 suun kautta, rotta > 5000 mg/kg (OECD 401) LD50 ihon kautta, kani > 2000 mg/kg (OECD 402) LC50 hengitysteitse, rotta (mg/l) 2,18 mg/l/4h (OECD 403) Voiteluöljyt (maaöljy), C15-30, vetykäsittely neutraali öljypohjainen: LD50 suun kautta, rotta > 5000 mg/kg (OECD 401) LD50 ihon kautta, kani > 2000 mg/kg (OECD 402) LC50 hengitysteitse, rotta (mg/l) 5,53 mg/l/4h (OECD 403) Sinkki-bis[O-(6-metyyliheptyyli)]bis[O-(sec-butylyli)]bis(ditiofosfaatti): LD50 suun kautta 2600 mg/kg LD50 ihon kautta > 3160 mg/kg (OECD 402)
<b>Ihositytävyyden / ihoärsytyksen arviointi</b>	Ei luokiteltava.
<b>Silmävaurion / -ärsyttävyyden arviointi</b>	Ei luokiteltava.
<b>Yleinen hengitysteiden tai ihon herkistyminen</b>	Ei luokiteltava.
<b>Mutageenisuus</b>	Ei luokiteltava.
<b>Syöpävaarallisuuden arviointi</b>	Ei luokiteltava.
<b>Lisääntymismyrkyllisyys</b>	Ei luokiteltava.
<b>Aspiraatiovaara, huomautuksia</b>	Ei luokiteltava. Kinemaattinen viskositeetti 53,9 mm <sup>2</sup> /s (40 °C)

## KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

### 12.1 Myrkyllisyys

**Ekotoksisuus** Ei luokiteltava.

Tuotetta ei pidetä haitallisena vesieliöille eikä se aiheuta pitkäaikaisia haittavaikutuksia ympäristössä.

Tisleet (maaöljy), vetykäsittelyt raskaat parafiiniset:

LC50 kala > 100 mg/l (Pimephales promelas, 96h) (OECD 203)

EC50 vesikirppu > 10000 mg/l (Gammarus pulex, 48h) (OECD 202)

EC50 vesikirppu > 10000 mg/l (Daphnia magna, 48h) (OECD 202)

NOEC (akuutti) >= 100 mg/l (Pseudokirchnerella subcapitata, 72h) (OECD 201)

NOEC krooninen kala >= 1000 mg/l (Oncorhynchus mykiss - QSAR Petrotox, 14/28d)

NOEC krooninen äyriäinen 10 mg/l (Daphnia magna, 21d) (OECD 211)

Bis(nonyylifenyli)amiini:

LC50 kala > 100 mg/l Brachydanio rerio (seeprakala)

EC50 vesikirppu > 100 mg/l (OECD 202)

EC50 72h levä 600 mg/l

EC50 96h levä 870 mg/l

Voiteluöljyt (maaöljy), C20-50, vetykäsittely neutraali öljypohjainen:

LC50 kala > 100 mg/l (Pimephales promelas, 96h) (OECD 203)

LC50 muut vesieliöt > 10000 mg/l (Gammarus pulex, 48h) (OECD 202)

NOEC (akuutti) >= 100 mg/l (Pseudokirchnerella subcapitata, 72h) (OECD 201)

Voiteluöljyt (maaöljy), C15-30, vetykäsittely neutraali öljypohjainen:

LC50 kala > 100 mg/l (Pimephales promelas, 96h) (OECD 203)

LC50 muut vesieliöt > 10000 mg/l (Gammarus pulex, 48h) (OECD 202)

NOEC (akuutti) >= 100 mg/l (Pseudokirchnerella subcapitata, 72h) (OECD 211)

NOEC krooninen äyriäinen 10 mg/l (Daphnia magna, 21d) (OECD 211)

Sinkki-bis[O-(6-metyyliheptyyli)]bis[O-(sec-butyli)]bis(ditiofosfaatti):

LC50 kala 4,5 mg/l 96 h (Oncorhynchus mykiss) (OECD 203)

EC50 vesikirppu 5,4 mg/l 48 h (Daphnia magna) (OECD 202)

ErC50 levä 2,1 mg/l 96 h (Selenastrum capricornutum) (OECD 201)

## 12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

### Pysyvyyden ja hajoavuuden kuvaus/arviointi

Tisleet (maaöljy), vetykäsittelyt raskaat parafiiniset: 31 % (28d) (OECD 301F)

Bis(nonyylifenyli)amiini: 1 % (testikonsentraatio 20,1 mg/l)

Voiteluöljyt (maaöljy), C20-50, vetykäsittely neutraali öljypohjainen: 31 % (28d) (OECD 301F)

Voiteluöljyt (maaöljy), C15-30, vetykäsittely neutraali öljypohjainen: 31 % (28d) (OECD 301F)

Sinkki-bis[O-(6-metyyliheptyyli)]bis[O-(sec-butyli)]bis(ditiofosfaatti): 1,5 % (28d) - 10mg/l (OECD301B)

## 12.3 Biokertyvyys

### Biokertyvyyden arviointi

Voiteluöljyt (maaöljy), C15-30, vetykäsittely neutraali öljypohjainen: Log Kow > 6 mahdollisesti biokertyvää

Sinkki-bis[O-(6-metyyliheptyyli)]bis[O-(sec-butyli)]bis(ditiofosfaatti): Log Pow 0,9 (23 °C)

## 12.4 Liikkuvuus maaperässä

### Liikkuvuus

Voiteluöljyt (maaöljy), C20-50, vetykäsittely neutraali öljypohjainen: Tuote adsorboituu maaperään.

Voiteluöljyt (maaöljy), C15-30, vetykäsittely neutraali öljypohjainen: Liukenematon veteen.



## 12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

<b>PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset</b>	Sinkki-bis[O-(6-metyyliheptyyli)]bis[O-(sec-butyli)]bis(ditiofosfaatti): Voiteluöljyt (maaöljy), C20-50, vetykäsitelty neutraali öljypohjainen: Voiteluöljyt (maaöljy), C15-30, vetykäsitelty neutraali öljypohjainen: Tämä aine tai seos ei täytä REACH-asetuksen liitteen XIII PBT-kriteerejä. Tämä aine tai seos ei täytä REACH-asetuksen liitteen XIII vPvB-kriteerejä.
---	---

## 12.6 Muut haitalliset vaikutukset

<b>Muut ekologiset tiedot</b>	Tietoja ei ole saatavilla.
-------------------------------	----------------------------

## KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

### 13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

<b>Asianmukaiset hävittämismenetelmät, tuote</b>	Ei saa päästää vesistöön, viemäriin eikä maaperään. Jätteet toimitetaan jäteöljyjen keräyspisteeseen. Valmistaja ilmoittaa jättekoodin: 13 02 05* mineraalipohjaiset klooraamattomat moottori-, vaihteisto- ja voiteluöljyt
<b>Asianmukaiset hävittämismenetelmät, saastunut pakkaus</b>	Puhdistamattomat pakkaukset: Hävittäminen paikallisten jätehuoltoviranomaisten antamien määräysten mukaan.

## KOHTA 14: Kuljetustiedot

<b>Tuote luokiteltu vaaralliseksi</b>	Ei
---------------------------------------	----

### 14.1. YK-numero

### 14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

<b>Tekninen nimi/Vaaraa aiheuttava aine englanniksi ADR/RID/ADN</b>	-
---	---

### 14.3 Kuljetuksen vaaraluokka

<b>ADN</b>	-
------------	---

### 14.4 Pakkausryhmä

<b>ADN</b>	-
------------	---

### 14.5 Ympäristövaarat

<b>ADR/RID/ADN</b>	-
--------------------	---

### 14.6 Erityiset varoimet käyttäjälle

<b>Käyttäjän erityiset varoimenpiteet</b>	-
---	---

## 14.7. Kuljetus irtolastina Marpol-sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

Kuljetus irtolastina (Kyllä / Ei) Ei

### KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

#### 15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Lainsäädäntö ja säädökset REACH-asetus  
CLP-asetus  
HTP-arvot 2018

#### 15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi

Kemikaaliturvallisuusarviointi on tehty Ei

### KOHTA 16: Muut tiedot

**Käytettyjen H-lausekkeiden luettelo (kohdissa 2 ja 3)** H304 Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.  
H315 Ärsyttää ihoa.  
H317 Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.  
H318 Vaurioittaa vakavasti silmiä.  
H373 Saattaa vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa  
H411 Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.  
H413 Voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesieliöille.

**CLP-luokitus, lisätietoja** Valmistajan luokitus.

**Koulutusohjeet** Hyvää hygieniää ja turvallisuusohjeita noudattavat työtavat.

**Lisätietoja** Oy Kendall Ab, puh. 02 8387 1100  
kendall@kendall.fi

**Tärkeimmät käyttöturvallisuustiedotteen laatimisessa käytetyt lähteet** Valmistajan käyttöturvallisuustiedote 17.12.2018

**Versio** 1